

Uznání cizích rozhodnutí a exekuce

Úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů se řadí mezi přímo použitelné mezinárodní smlouvy a proto jsou rozhodčí nálezy spadající do její působnosti za titul výkonu rozhodnutí uznávány bez zvláštního řízení. To však samo o sobě neznamená, že by takové rozhodčí nálezy mohly být i způsobitelným titulem coby titul exekuční. Tak by tomu mohlo být jen tehdy, bylo-li by zde rozhodnutí „o uznání“.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 1165/2016, ze dne 3.11.2016)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněné Zuckerhandelsunion Gesellschaft mit beschränkter Haftung, se sídlem v B., Spolková republika Německo, zastoupené Dr. E.G., advokátem se sídlem v P., proti povinné NELI S. P. A., a. s., se sídlem ve V., zastoupené Mgr. M.N., advokátem se sídlem v P., o návrhu povinné na zastavení exekuce, vedené u soudního exekutora Mgr. Vojtěcha Jaroše, Exekutorský úřad Znojmo, pod sp. zn. 113 EX 1873/13, o dovolání povinné proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 10. 2015, č. j. 20 Co 281/2015-225, tak, že usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 10. 2015, č. j. 20 Co 281/2015-225, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Exekučními návrhy doručenými dne 8. 7. 2013 navrhla oprávněná u soudního exekutora Mgr. V.J., Exekutorský úřad Znojmo, aby byla nařízena exekuce k vymožení pohledávek na základě rozhodčích nálezů Sdružení pro rafinovaný cukr v Londýně ze dne 13. 11. 2012, číslo 2274, 2275 a 2276, výši 18 675 EUR s příslušenstvím, 106 650 EUR s příslušenstvím a 23 700 EUR s příslušenstvím, které soudní exekutor na základě pokynu Okresního soudu ve Vyškově usnesením ze dne 23. 7. 2013, sp. zn. 133 EX 1875/13-14, zamítl s odůvodněním nejednoznačné identifikace rozhodčího soudu v rozhodčí doložce. Krajský soud v Brně usnesením ze dne 1. 8. 2014, č. j. 20 Co 435/2013, toto usnesení zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení; následně soudní exekutor rozhodl o spojení návrhů do společného řízení a Okresní soud ve Vyškově usnesením ze dne 10. 10.2014, č. j. 10 EXE 1107/2013-117, exekuci podle výše uvedených rozhodčích nálezů nařídil a jejím provedením pověřil soudního exekutora Mgr. V.J.

Proti nařízení exekuce brojila povinná návrhem na její zastavení, majíc za to, že je nepřijatelná, neboť uznání a nařízení výkonu předmětných rozhodčích nálezů nespadá do pravomoci soudního exekutora a vzhledem k tomu, že nebyly doloženy rozhodčí smlouvy ve vztahu k nálezům č. 2275 a č. 2276, nebyly ani splněny předpoklady, aby byly uznány a vykonány.

Okresní soud ve Vyškově usnesením ze dne 9. 2. 2015, č. j. 10 EXE 1107/2013-150, ve znění opravného usnesení ze dne 9. 3. 2015, č. j. 10 EXE 1107/2013-156, návrh povinné zamítl, a Krajský soud v Brně usnesením ze dne 19. 10. 2015, č. j. 10 Co 281/2015-225, toto rozhodnutí potvrdil. Oba soudy vycházely z předcházejícího (zrušujícího) rozhodnutí Krajského soudu v Brně, dle něž povinná řádně připojila všechny požadované dokumenty a formálně tak splnila podmínky pro uznání a výkon rozhodčích nálezů dle čl. IV Úmluvy o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů, uzavřené dne 10. 6. 1958 v New Yorku (vyhláška Ministerstva zahraničních věcí č. [74/1959](#) Sb., dále jen „Úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů“). Při posouzení otázky potřebné písemné formy rozhodčí doložky odkázal odvolací soud na rozhodnutí Kammergericht v Berlíně ze dne 20. 1. 2011, 20 SCH

9/09, které se platností rozhodčích doložek ve smlouvách č. 3/1/5113 a č. 3/1/5115 ve vztahu k jinému rozhodčímu nálezů zabýval, a na základě aplikace německého práva dospěl k pozitivnímu závěru.

Usnesení odvolacího soudu napadla oprávněná dovoláním, jehož přípustnost spatřuje v tom, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázek hmotného a procesního práva, které v rozhodovací praxi dovolacího soudu dosud nebyly vyřešeny, a to jmenovitě těchto:

- 1) Zda podle právní úpravy platné ke dni zahájení a nařízení exekuce byla dle ustanovení § 37 odst. 2 exekučního řádu dána pravomoc soudních exekutorů k provedení exekuce na základě cizího rozhodčího nálezů, na jehož uznání a výkon se vztahuje Úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů a u kterého se nevydává prohlášení o vykonatelnosti a nerozhoduje o uznání ve zvláštním řízení.
- 2) Zda je český soud povinen při uznání cizího rozhodčího nálezů dle Úmluvy o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů sám posoudit a náležitě odůvodnit, zda byla dodržena písemná forma rozhodčí smlouvy, kterou strana žádající o uznání a výkon cizího rozhodčího nálezů předložila dle čl. II Úmluvy o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů.
- 3) Zda je český soud vázán právním posouzením cizozemského soudu v otázce platnosti smlouvy, kterou si cizozemský soud posoudil v řízení jako předběžnou otázku a o které nerozhodoval ve výroku svého rozhodnutí.

Dovolatelka se domnívá, že posouzení uvedených otázek odvolacím soudem je nesprávné a navrhuje, aby bylo napadené usnesení zrušeno a aby byla věc vrácena odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Oprávněná předložila k dovolání povinné vyjádření, v němž dovozuje, že důvody k zastavení exekuce nejsou dány; nesdílí názor povinné ohledně nesprávného právního hodnocení výše uvedených otázek odvolacím soudem, protože má za to, že dovolání povinné není opodstatněné.

Nejvyšší soud dovolání projednal a rozhodl o něm podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2013, dále jen „o. s. ř.“ (srov. čl. II, bod 2 zákona č. [293/2013](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony).

Dovolání bylo podáno včas a osobou oprávněnou (§ 240 odst. 1), při splnění podmínce povinného zastoupení advokátem (§ 241 odst. 1), obsahovalo i náležitě vymezený a způsobilý dovolací důvod (§ 241a odst. 1 až 3), a je nutno je mít i za přípustné podle § 237 o. s. ř., neboť rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, závisí na vyřešení otázek procesního práva, které dosud nebyly v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu vyřešeny.

Závěr, že dovolání je přípustné, (obecně) neznamená, že je i důvodné.

Jest připomenout, že podmínky uznání a výkonu rozhodčích nálezů ze dne 13. 11. 2012, na základě exekučních návrhů ze dne 8. 7. 2013, dovolací soud posoudil podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2013, zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění účinném do 31. 12. 2013 a zákona č. [97/1963](#) Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění do 31. 12. 2013.

Právní posouzení je nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle § 40 odst. 1 písm. c) exekučního řádu je exekučním titulem vykonatelný rozhodčí nález.

Podle § 37 odst. 2 exekučního řádu může oprávněný podat návrh na nařízení exekuce podle tohoto zákona, nesplní-li povinný dobrovolně to, co mu ukládá exekuční titul podle tohoto zákona [písm. a)] a není-li exekučním titulem rozhodnutí o péči o nezletilé děti, rozhodnutí ve věcech ochrany proti domácímu násilí, orgánu Evropské unie nebo cizí rozhodnutí; exekuční návrh však lze podat tehdy, má-li být exekuce vedena podle rozhodnutí o výživném na nezletilé děti nebo podle cizího rozhodnutí, u něhož bylo vydáno prohlášení vykonatelnosti podle přímo použitelného předpisu Evropské unie nebo mezinárodní smlouvy nebo rozhodnutí o uznání [písm. b)].

Vyhláškou Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6. 11. 1959, č. 74/1959, (ve spojení s čl. I Ústavního zákona č. 4/1993 Sb., o opatřeních souvisejících se zánikem České a Slovenské Federativní Republiky), se stala součástí právního pořádku České republiky Úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů, podepsaná dne 10. 6. 1958 v New Yorku.

Podle čl. III Úmluvy o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů uzná každý smluvní stát rozhodčí nález za závazný a povolí jeho výkon podle předpisů o řízení, jež platí na území, kde je nález uplatňován, za podmínek stanovených v následujících člancích (čl. IV a V).

Těmito předpisy jsou občanský soudní řád a exekuční řád.

Úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů se řadí mezi přímo použitelné mezinárodní smlouvy a proto jsou rozhodčí nálezy spadající do její působnosti za titul výkonu rozhodnutí uznávány bez zvláštního řízení.

Tak je tomu i v dané věci.

To však samo o sobě neznamená, že by mohly být i způsobilým titulem coby titul exekuční; k odpovědi tuto otázku je třeba rekurovat zpět k exekučnímu řádu.

Z citovaného ustanovení § 37 odst. 2 exekučního řádu se očividně podává, že tak by tomu mohlo být jen tehdy, bylo-li by zde rozhodnutí „o uznání“, a tak tomu však v dané věci není, resp. není ani tvrzeno.

Řečené má svoji logiku v tom, že na rozdíl od nařízení soudního výkonu cizího rozhodnutí a ve vztahu k němu tam obligatornímu požadavku odůvodnění takového rozhodnutí, zde - ve výkonu „exekučním“ - splnění této podmínky nepřichází v úvahu (srov. usnesení Nejvyššího soudu ve věci ze dne 18. 10. 2016, sp. zn. 20 Cdo 4663/2015, a zejména ze dne 1. 7. 2016, sp. zn. 20 Cdo 1349/2016).

Z toho plyne, že dovolatelce nelze než přisvědčit, že návrh na nařízení exekuce v její věci nebylo možné efektivně podat; jestliže se tak přesto stalo, a exekuce byla nařízena, pak návrh na její zastavení měl být posouzen - a to primárně - právě z těchto vyložených hledisek (nešlo totiž jen o ta, jimiž se odvolací soud výslovně zabýval).

Z jejich pohledu však rozhodnutí odvolacího soudu nemůže obstát.

Protože napadené usnesení odvolacího soudu není správné, Nejvyšší soud je podle ustanovení § 243e odst. 1 a § 243g odst. 1 o. s. ř., zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

zdroj: www.nsoud.cz

Další články:

- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)